

LATVIJAS REPUBLIKA
VENTSPILS NOVADA DOME

Skolas iela 4, Ventspils, LV-3601, reģ. Nr. 90000052035, tālr. 63629450, e-pasts info@ventspilsnd.lv
www.ventspilsnovads.lv

Ventspils novadā

PASKAIDROJUMA RAKSTS
VENTSPILS NOVADA DOMES 2025.GADA 29.MAIJA SAISTOŠAJIEM NOTEIKUMIEM Nr.3
„VENTSPILS NOVADA PAŠVALDĪBAS LĪDZDALĪBAS BUDŽETA NOLIKUMS”

Paskaidrojuma raksta sadaļa	Norādāmā informācija
1.Mērķis un nepieciešamības pamatojums	Saskaņā ar Pašvaldību likuma 61.pantā ietvertu pilnvarojumu Ventspils novada domes saistošie noteikumi „Ventspils novada pašvaldības līdzdalības budžeta nolikums” (turpmāk – Noteikumi) izdodami, lai Ventspils novada pašvaldība, kā atvasināta publiska persona, nodrošinātu līdzdalības budžeta izveidi un tā izmantošanu nolūkā veicināt pašvaldības administratīvās teritorijas iedzīvotāju aktīvu piedalīšanos teritorijas attīstības jautājumu izlemšanas procesā, t.sk. izskatot priekšlikumus par finanšu līdzekļu izlietojumu. Ar Noteikumu izdošanu sasniedzamais leģitīmais mērķis – ar sabiedrības iesaisti pašvaldības darbā uzdevumu izpilde, kuru rezultātā tiek uzlabota pašvaldības autonomo funkciju vai brīvprātīgo iniciatīvu īstenošana; sabiedrības līdzdalības novada attīstības ilgtspējas procesos nodrošināšana; publiski pieejamu infrastruktūras, labiekārtojuma elementu u.c. uzlabojumu radīšana novada teritorijā; līdzekļu izmantošana aktuālām iniciatīvām atbilstoši sabiedrības interesēm; iedzīvotāju sadarbības un līdzdalības pašvaldības darbībā veicināšana; informēšana par līdzdalības rezultātiem un ieguvumiem, panākot projektu pasākumu norises caurskatāmību un atgriezenisko saiti. Noteikumi nosaka kārtību, kādā Ventspils novada pašvaldība organizē līdzdalības budžeta projektu konkursu un piešķir finansējumu sabiedrības ierosināto teritorijas attīstības projektu ideju un citu iedzīvotājiem aktuālu iniciatīvu īstenošanai Ventspils novada administratīvajā teritorijā, kā arī projektu iesniegšanas, vērtēšanas un īstenošanas vispārējos nosacījumus. Normatīvā akta projekta izstrādē ievērots Pašvaldību likuma 59.panta trešās daļas regulējums paredzošs, ka līdzdalības budžetu iedala plānošanas vienībās (teritorijās), kuras nosaka pašvaldības attīstības programmā, un tā plānošanas vienība (teritorija) var būt visa pašvaldības administratīvā teritorija. Ventspils novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2030.gadam ir norādīts Ventspils novada teritoriālais iedalījums, kas sastāv no 12 teritoriālajām vienībām. Noteikumu regulējums atbilst arī Ventspils novada pašvaldības Attīstības programmai 2021.-2027.gadam, kas apstiprināta ar pašvaldības domes 2022.gada 17.novembra lēmumu (sēdes protokols Nr.32, 1.§.), tostarp Rīcības plāna pasākuma R.1.1.1. „Sabiedrības iesaistes veicināšana savas dzīves telpas un aktivitāšu uzlabošanā” uzdevumam U.1.1. Veicināt sabiedrības iesaisti, pašiniciatīvu

	un lokālpatriotismu, sasniedzamie rezultāti – novada vajadzībām piemērotu sabiedrisko aktivitāšu attīstība (organizēti vairāki sabiedrisko aktivitāšu, iedzīvotāju iniciatīvas attīstības projekti u.c.).
2. Fiskālā ietekme uz pašvaldības budžetu	Gadskārtējā pašvaldības budžetā finansējums līdzdalības budžetam paredzams vismaz 0,5 procentu apmērā no pašvaldības vidējiem viena gada iedzīvotāju ienākuma nodokļa un nekustamā īpašuma nodokļa faktiskajiem ieņēmumiem, kas tiek aprēķināti par pēdējiem trim gadiem (Pašvaldību likuma 59.panta otrā daļa). Savukārt, Saeima likumā „Par valsts budžetu 2025.gadam un budžeta ietvaru 2025., 2026. un 2027.gadam” ir pieņēmusi speciālu regulējumu attiecībā uz līdzdalības budžetam atvēlamo līdzekļu apjomu, kas noteic, ka pašvaldības dome gadskārtējā pašvaldības budžetā 2025.gadam paredz finansējumu līdzdalības budžetam ne mazāk kā 0,1 procenta apmērā, 2026.gadā – ne mazāk kā 0,2 procentu apmērā, 2027.gadā – ne mazāk kā 0,3 procentu apmērā un 2028.gadā – ne mazāk kā 0,4 procentu apmērā no pašvaldības vidējiem viena gada iedzīvotāju ienākuma nodokļa un nekustamā īpašuma nodokļa faktiskajiem ieņēmumiem, kas tiek aprēķināti par pēdējiem trim gadiem. Ventspils novada pašvaldības 2025.gada budžeta projektā plānots piešķirt 45'000 <i>euro</i> finansējums līdzdalības budžeta ieviešanai, kas atbilst vismaz 0,5 procentu apmērā no pašvaldības vidējiem viena gada iedzīvotāju ienākuma nodokļa un nekustamā īpašuma nodokļa faktiskajiem ieņēmumiem, aprēķinātajiem par pēdējiem trim gadiem. Ievērojot, ka šādu izdevumu iekļaušana saimnieciskā gada budžetā iepriekš nav bijusi paredzēta, līdzekļi šim mērķim iedalīti no 2024.gadā neizlietotajiem budžeta finanšu līdzekļiem.
3. Sociālā ietekme, ietekme uz vidi, iedzīvotāju veselību, uzņēmējdarbības vidi pašvaldības teritorijā, kā arī plānotā regulējuma ietekme uz konkurenci	Noteikumi izstrādāti, lai veicinātu pašvaldības administratīvās teritorijas iedzīvotāju iesaisti Ventspils novada attīstības projektu un citu sabiedrībai aktuālu iniciatīvu īstenošanā, nodrošinot līdzvērtīgas iespējas katrai personai piedalīties gan uz kopēju interešu un vajadzību apmierināšanu vērstu projektu izstrādē, gan izsludinātajā balsojumā par atbalsta sniegšanu to realizēšanai, tādējādi ietekmējot ar to saistīto pašvaldības lēmumu pieņemšanu. Ņemot vērā iepriekš norādīto un to, ka izsludināmo konkursu projektu primārais uzdevums – līdztekus sadarbības ar pašvaldību kvalitātes pilnveidei un līdzekļu mērķtiecīga izlietojuma atbilstoši sabiedrības interesēm efektivitātes uzlabošanai – vienlaikus ir arī teritorijas labiekārtošanas un apkārtnes sakārtošanas, dabas objektu ilgtspējīgas pārvaldības, apsaimniekošanas un saglabāšanas, klimata pārmaiņu novēšanas, publiski pieejamas infrastruktūras (tūrismam, atpūtai, sporta, jauniešu aktivitāšu, kultūras un saimnieciskās dzīves attīstībai u.t.t.) izveides u.tml. autonomajām funkcijām pakārtotu pasākumu veikšana, sagaidāma Noteikumu piemērošanas rezultāta gan tieša, gan pastarpināta pozitīva ietekme uz vidi, uzņēmējdarbību, iedzīvotāju veselību, kā arī sociālā jomā. Ierobežojoša ietekme uz tirgu un atbilstību brīvai, vienlīdzīgai un godīgai konkurencei nav konstatējama, jo līdzdalības budžetā apstiprinātās projektu idejas īsteno pašvaldība, ievērojot publiskā iepirkuma procedūru regulējošo normatīvo aktu prasības.
4. Ietekme uz administratīvajām	Tiesību akta projekta mērķgrupā ietilpst sabiedriski nodibinājumi un iedzīvotāji – vismaz 16 gadu vecumu sasniegušas fiziskas personas, kuras vēlas Ventspils novada administratīvajā teritorijā īstenot savas projektu idejas, vai kuras izvēlējušies līdzdarboties to izvērtējuma un jautājuma

procedūrām un to izmaksām	izlemšanas par pašvaldības budžeta līdzekļu piešķiršanu procesā. Normatīvais regulējums aptver visas administratīvās procedūras un pamatkritērijus līdzdalības budžeta piešķiršanai, to starpā nosaka: 1) konkursa organizēšanas un norises posmu uzskaitījumu; 2) ziņu par projektu konkursiem publicēšanu un pieejamību, t.sk. pašvaldības oficiālajā tīmekļvietnē www.ventspilsnovads.lv; 3) dalības konkursā un projektu īstenošanas priekšnosacījumus; 4) projekta dokumentu sagatavošanas, noformēšanas un iesniegšanas kārtību; 5) izmantojamo veidlapu paraugus un tiem pievienojamos dokumentus; 6) projekta pieteikumu izvērtēšanā un lēmuma pieņemšanā iesaistītās institūcijas un to kompetenci; 7) papildus informācijas ieguvi par projekta pieteikumu un datu precizēšanu iesniegtajos dokumentos; 8) nodošanu iedzīvotāju balsojumam, tā rezultātu apkopošanas kārtību; 9) līdzdalības budžeta finansējumu apstiprināšanu; 10) procesuālo darbību veikšanas termiņus; 11) gadījumus, kad projekta pieteikumi noraidāmi un izsludinātais konkurss atzīstams par nenotikušu; 12) veidu, kādā paziņo pieņemto lēmumu par projekta pieteikumu un nodrošina konkursa rezultātu publiskošanu. Pēc Noteikumu stāšanās spēkā būtisks administratīvo procedūru izmaksu pieaugums nav prognozējams, jo piemērošanu nodrošinās Ventspils novada domes izveidotās iestādes „Ventspils novada pašvaldības administrācija” struktūrvienības un pašvaldības izpilddirektora norīkotie darbinieki amata pienākumu izpildes ietvaros.
5. Ietekme uz pašvaldības funkcijām un cilvēkresursiem	Pašvaldību likuma pamatmērķis ir nodrošināt demokrātisku, tiesisku, efektīvu, ilgtspējīgu, atklātu un sabiedrībai pieejamu pārvaldi un pakalpojumus katras pašvaldības administratīvajā teritorijā, un tajā iekļauts tiesiskais regulējums, ar kuru ieviesti jauni sabiedrības līdzdalības mehānismi, lai veicinātu sabiedrības līdzdalību vietējas nozīmes jautājumu lemlēmšanā, viedokļu uzklaušīšanu un izvērtēšanu sabiedrībai būtiskos, ar pašvaldību darbību saistītos jautājumos primāri ievērojot iedzīvotāju intereses. Tas dod iespēju ikvienam iespēju aktīvāk līdzdarboties pašvaldības darbā, aktualizēt iedzīvotāju vajadzības un īstenot sabiedrības ierosinātus projektus u.c. iniciatīvas, tādējādi savstarpējā sadarbībā panākot iespējami labāku vietvaras darbību. Saskaņā ar deleģējumu Pašvaldību likuma normās izstrādātie Noteikumi ir atzīstams par tiesiski pieļaujamu instrumentu, ar kuru sasniedzamais rezultāts – kā atsevišķā administratīvā teritoriālā iedalījuma vienībā, tā Ventspils novadā kopumā – vērsts uz iedzīvotāju interešu un vajadzību apmierināšanu un atbilst likumdevēja noteiktajam mērķim par sabiedrības aktīvu iesaistīšanos pašvaldības darbā un iedzīvotāju iniciatīvas sekmēšanu. Noteikumi tiks īstenoti ar pašvaldības rīcībā jau esošajiem cilvēkresursiem. Izveidojama jauna Ventspils novada domes komisija, kura darbosies ar Noteikumiem apstiprinātajā nolikumā noteiktās kompetences ietvaros.
6. Informācija par izpildes nodrošināšanu	Izrietoši no Pašvaldību likuma 62.panta pirmās daļas nosacījumiem, paskaidrojuma raksta 4.punktā norādītā iestāde īsteno līdzdalības budžeta nolikuma izpildi un ir atbildīga par tā ievērošanas nodrošināšanu, t.sk. konkursu izsludināšanu un rīkošanu, skaidrojumu un informācijas sniegšanu iedzīvotājiem Noteikumu piemērošanas jautājumos. Institūcija,

	kas pārbauda iesniegto līdzdalības budžeta projektu pieteikumu dokumentācijas atbilstību nolikuma prasībām un izvērtē projekta idejas un īstenošanas iespējas – Ventspils novada domes izveidota komisija. Lēmumu par līdzdalības budžeta projektu ideju apstiprināšanu pieņem pašvaldības lēmēj institūcija. Jaunu darba vietu izveide, darba tiesisko attiecību grozījumi vai strukturālas izmaiņas nav nepieciešamas.
7. Prasību un izmaksu samērīgums pret ieguvumiem, ko sniedz mērķa sasniegšana	Noteikumos noteikto tiesību subjektu Ventspils novada attīstības projektiem finansējums nosakāms ar Ventspils novada domes lēmumu, lai nodrošinātu projektu konkursā atbalstīto projektu īstenošanu, kā arī katru gadu, sākot ar 2025.gadu, paredzēts pašvaldības finansējums līdzdalības budžetam ne mazāk kā 0,5 procentu apmērā no pašvaldības vidējiem viena gada iedzīvotāju ienākuma nodokļa un nekustamā īpašuma nodokļa faktiskajiem ieņēmumiem, kas tiek aprēķināti par pēdējiem trim gadiem. Līdzdalības budžeta apjoms ir atkarīgs no dažādiem apstākļiem, piemēram, no iedzīvotāju atsaucības un intereses līdzdarboties no iesniegto ideju daudzuma un projektu pieteikumu kvalitātes, vienlīdz kā no ekonomiskā pamatojuma un pašvaldības budžeta iespējām. Ievērojot, ka likuma „Par valsts budžetu 2025.gadam un budžeta ietvaru 2025., 2026. un 2027.gadam” 19.pants regulē līdzdalības budžetu minimālā apjoma pieaugumu laika periodā līdz 2028.gadam, prezumējams, ka lietderības apsvērumus par izdevumu samērīgumu salīdzinājumā ar iedzīvotāju līdzdalības tiesību vietējās pārvaldes darbā paplašināšanu jau ir izdarījis likumdevējs, nosakot ieguvumus, ko sniedz izdoto saskaņā ar Pašvaldību likuma 61.pantu saistošo noteikumu ieviešana.
8. Izstrādes gaitā veiktās konsultācijas ar privātpersonām un institūcijām	Noteikumu izstrādes laikā veiktas konsultācijas ar pašvaldības speciālistiem. Pirms nodošanas publicēšanai tiesību akta projekta sākotnējās redakcijas izvērtēšana veikta Ventspils novada domes Teritorijas un ekonomikas attīstības komitejas 2025.gada 25.aprīļa sēdē (protokols Nr.5, 1.§). Ievērojot Pašvaldību likuma 46.panta trešās daļas nosacījumus, Noteikumu projekts un tam pievienotais paskaidrojuma raksts 2025.gada 21.martā publicēts Ventspils novada pašvaldības oficiālajā tīmekļvietnē www.ventspilsnovads.lv (Par mums → Dome → Saistošo noteikumu projekti) un informācija ievietota arī pašvaldības oficiālajā sociālo tīklu kontā <i>Facebook</i> sabiedrības viedokļa noskaidrošanai. Termins, kādā bija iespējams iesniegt sabiedrības viedokli – līdz 2025.gada 11.aprīlim. Šajā laika periodā viedokļi, priekšlikumi, ierosinājumi vai iebildumi saistībā ar attiecīgā normatīvā akta projektu nav saņemti.